

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr 10 (2039) 1997 m. kovo mėn. 18 d.

Eina 42-rus metus.

Melbourne

„Moterie, štai Tavo Sūnus!.. Štai tavo motina“ (Jn 19, 26-27)

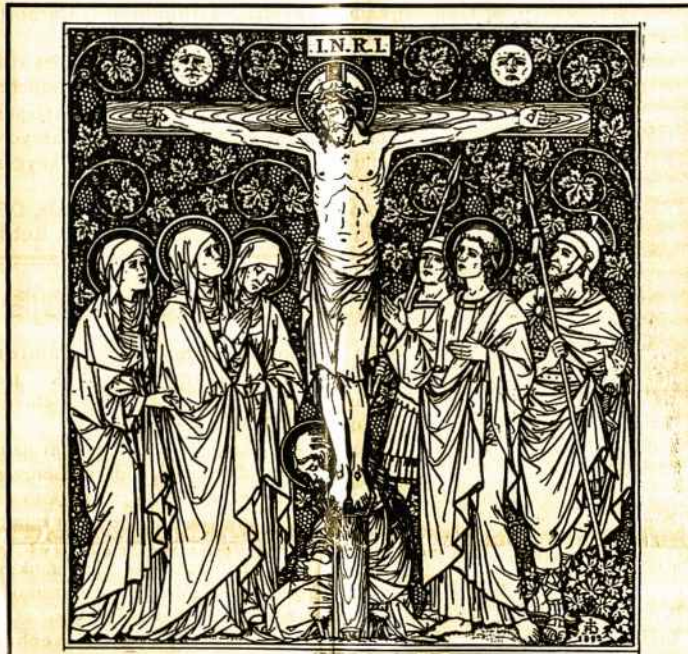
Arkivyskupas Audrys Juozas
Bačkis

Sie trumpi Kristaus žodžiai atveria mums begalinę Jo meilę žmogui. Paskendęs skausme, visų apleistas Kristus atlieka paskutinį išganyimo aktą: prieš mirtį atiduoda mus savo Motinai ir kartu prašo Marijos iki galo dalyvauti Jo aukoje.

Ant kryžiaus Kristus parodo didžiausią meilę žmogui, atveria Dievo gailestingumo paslaptį. Kristus atėjo į pasaulį ne jo pasmerkti, bet atleisti, išgelbėti nuvargusį, nusidėjėlį žmogų. Ant kryžiaus Kristus mums sako, kad jokia žmogaus nuodėmė negali sutrukdyti Dievo gailestingumo, jei tik jo šaukiamės. Kaip Velykų naktį, giedamoje giesmėje: „dėl nuodėmės dar labiau sušvinta Tėvo meilė, Tėvo, kuris vergui išpirkti paaukojo Sūnų“.

Kryžius mums kalba apie Dievo meilę. Jis mums byloja, kad Tėvas yra ištikimas amžinai meilei, kuria myli žmogų; kryžius mums atskleidžia, jog meilė stipresnė už mirtį ir už nuodėmę. Mūsų atpirkimas - tai Dievo gailestingumas. Kryžiaus papėdėje Marija visiškai ištraukia į savo Sūnaus auką. Ji tampa Dievo gailestingumo dalininkė, ištraukia į Dievo gailestingumo paslaptį ir tampa Gailestingumo Motina.

„Moterie, štai tavo sūnus“.

*Acitū Tau, o mūsų Jėzau! Per skausmus ir per kančias,
Tu krauju brangių savuoju jau išdildė mūs kaltes.
Jėzau, žvelk į mūsų širdis, ir išmokyk Tau tarnaut,
Leisk numirus Dangų gaut!*

Kristus pavedė Marijai Joną, apaštalus, Bažnyčią ir visą žmoniją. Marija ištraukia į išganyimo darbą, aukoja savo vienatinį Sūnų Tėvui,

drauge su Kristumi Marija prašo Tėvą atleisti tiems, kurie nežino ką daro.

Marija tobulai klusni

Bevalgant prie stalo

Kažin kas yra pasakęs: Jei nori pailginti gyvenimą, trumpink valgymą. O lietuviai primena: paskutinio karnio nenuryk... Paskutinės Jėzaus valandos, paskutinės akimirkos su savo mokiniais. Štai Jo artimiausieji, su kuriais keliavo per dykumą, nakvojo paežerėse, matė, kaip jie gaudė žuvis, šitieksyk sėdo prie valgio: „mylėdamas savuosius pasaulyje, parodė jiems savo meilę iki galo“. (Jn 13,1). Kokie tos evangelisto Jono paminėtos Išganytojo meilės pažymiai? Apdalijo juos turtais, kiekvieną paaukštino? Ne!

„Vakarienėjant (...) Jėzus pakyla nuo stalo, nusivelka viršutinius drabužius ir persijuosia rankšluosčiu“ (Jn 13,2). Iš tikrųjų Rytų šalyse prieš valgi buvo įprasta šeiminkui nuplauti garbingam svečiui kojas. Mokytojas nelaukia, kad mokiniai Jam patarnautų. Jis Pats, užuot ramiai sėdėjęs prie vaišių ir šnekučiavęsis, įsipila vandens į praustuvą ir ima mazgoti

Rašo kun. K.J. Ambrasas SJ

mokiniais kojas bei šluostyti jas rankšluosčiu, kuriuo buvo persijuosęs“. Kristus ne tik deramai pasirengia nuolankumo mostui, bet ir paeiliui kiekvienam mokiniui numazgoja kojas. Jis Pats įvykdo sumanymą. Kokia gili prasmė! Dievas savo kūriniui tarnauja. Ir dar kaip? Regis, užtektų paduoti rankšluostį, pakaktų įpilti vandeni ar atnešti praustuvą. Ne! Lenkiasi prie dar ne taip seniai buvusį žvejų, muitininko, gydytojo kojų ir ... (o didysis stebukle!) karalių KARALIUS IR NEMIRTINGASIS dievų DIEVAS MAZGOJA mirtingajam ŽMOGUI, savo kūriniui, kojas!!! Kokia įspūdinga nuolankumo pamoka!

...Per Paskutinę Vakariene tikriausiai buvo laikomasi įprastinių Velykų šventės papročių, kurių evangelistai net neaprašinėja, nes jiems visa tai būdavo taip įprasta, kaip mums šiandien ant stalo lėkštės, šakutės, peiliai ir visa tai, kas nūdieniam stalui reikalinga.

Stovėjo keturios apeiginio vyno taurės, prikrauta neraugintos duonos, nes per Velykas būdavo minimas izraelitų išėjimas iš Egipto nelaisvės. Kadangi skubiai iškeliaudami jie nespėjo išsirauginti duonos, ją kepė neraugintą, tai ir po Velykų per 7 dienas paskui dar būdavo valgoma tikrai nerauginta duona, kurią mes vadindavome macais. Ant stalo pridėta ivairių žolių ir bene svarbiausias šios šventės patiekalas - keptas avinėlis. Įsidėmėtinas pranašiškas Jėzaus pasakymas: „Trokšte troškau valgyti su jumis šią Velykų vakariene prieš kentėdamas. Sakau jums, nuo šiol aš daugiau jos nebevalgysiu, kolie jis išsipildys Dievo karalystėje“. (LK 22,14). Jis veržė veržėsi žmonijai pagelbėti, išvaduoti ją ir kiekvieną žmogų iš nuodėmės vergijos. Apdovanoti ne koku nors viendieniu žaisliuku, ne priešrinkiminiu ir greit užmirštam pažadu, bet suteikti perpildytą saiką - IŠGANYMO DOVANĄ. Šio paskutinio susitikimo tikroji esmė dar atsiskleis vėliau, kai bus įkurta

Sventajai Dvasiai, tobulai atvira Dievo malonei, patiria visuotinę Dievo meilę, kuri išplečia jos širdį ir leidžia apglėbti visą žmonių giminę. Prie kryžiaus ji tapo visų mūsų Motina, išprašančia mums Dievo gailestingumą. Nuo šios akimirkos Marija tapo Gailestingumo Motina! Tačiau mirka kalavijas ir vėl pervėrė jos sielą, įsmigo į jos motinišką širdį. Kristus, tardamas žodžius: „štai tavo sūnus“, prašo naujo atsižadėjimo. O Marija, nuolanki tarnaitė, vėl ištaria: „Tebūnie man pagal Tavo žodį“. Ji paaukoja tai, kas jai brangiausia, - savąjį Sūnų. Marija savo širdyje gyvena tobuloje vienybėje su Sūnumi - ji iki galo priima meilės reikalavimus - išgeria taurę iki paskutinio lašo. Marija išgyvena kryžiaus auką, meilės auką. Prie kryžiaus ji miršta širdyje kaip Motina, kad paaukotų Sūnų Tėvui. Ji išbaigia Kristaus atpirkimo darbą: tampa Malonės Tarpininkė.

Marija pažino begalinį skausmą ir kančią. Tačiau ji mylėjo iki galo. Tik kančia leidžia taip mylėti. Tai viena iš pagrindinių priežasčių, kodėl Dievas leido kančią. Jos reikia, kad mūsų širdis taptų kilni, didžiadvasiška. Marija prie kryžiaus tapo Dievų Meilės, Dievo gailestingumo Tarpininkė.

nauja dvasinio gyvenimo pareigybė, nauja vidiniam pasauliui vadovaujanti institucija - **kunigystė**, artimai susijusi su krikščioniška bendruomene, vidine ir išorine Bažnyčia, su kitomis jai priklausančiomis įstaigomis, kurių tinklas metai iš metų, amžiai po amžių plečiasi ir daugėja net mūsų dienomis.

Nedideliame apaštalu būryje Kristusėjo tarsi šeimos tėvo pareigas: „Paėmęs taurę, jis sukalbėjo padėkos maldą ir tarė: „Imkite ir dalykitės“ (LK 23,17). Ne vien tik patys gyvenimo apstumu naudokitės, bet ir su kitais dalinkitės. Būkite vienas kitam broliai. Pati giliausia šių paskutinių vaišių prasmė, - šis eucharistinis pokylis, kuriame susėdus visiems prie stalo su visais apaštalais buvo ir Jėzus, - tarsi būsimosios PUOTOS - AMŽINYBĖS - pirmavaizdis. Tasai pokylis, kurio laukia žmonija laikų pabaigoje po Paskutinio Teismo, - niekad nesibaigs. Taigi šios Paskutinės Vakarienes, anuomet valgytos prieš du tūkstantmečius, - giliamintė simbolika išsipildys tikrai AMŽINYBEJE.

- VISAGALI AMŽINISIS TEVE! Nepaprastomis dovanomis apdovanojęs žemės vaikus, nepamiršai jų ir man, nevertam ištarti Tavo šventąjį Vardą. Nepagalėjęs malonių, nepašykštėk man ir supratimo, šv. Dvasios šviesos ir išminties tinkamai jas sunaudoti, kad kartais, emės piktnaudžiauti laisva valia, neišbarstyčiau jų pašaliais. Tad, atėjus lemiamai akimirkai, kai pasišauksi mane, kad nepasirodyčiau Tavo akivaizdoje tuščinomis rankomis - be gerų darbų.

- DOSNUSIS KRISTAU! Ne tik sveikata, duoną, paguodos žodį ir savo meilę parodęs iki galo savo apaštalams, nepamiršk ir mane, kuris dėl savo auklo neįžiri gerumu švytinčio Tavo Veido, neišgiršta Tavo kuklaus, mielo ir nedrąsaus paslaptingo kuždesio.

- MALONINGOJI MOTINŲ MOTINA! Nepamiršk savo bėdžiaus vaiko.

Nauja Katalikiško Šventojo Rašto vienoje knygoje laida

Visą Šventąjį Raštą - abu Testamentus - išvertė pirmą kartą į lietuvių kalbą iš lotyniškosios Vulgatos šio šimtmečio pirmoje pusėje arkivysk. Juozapas Skvireckas. Jis pridėjo ir taiklius bei išsamius paaiškinimus, kurie atspindi tai, kas buvo pasiekta to meto Šventojo Rašto pažinime. Tai buvo didžiausia dovana mūsų tautai nuo pat jos krikščionybės priėmimo pradžios. Bet žymi lietuvių kalbos kaita ir vispasiškesnio Šventojo rašto pažinimo pažanga per paskutinius dešimtmečius šaukėsi naujo vertimo iš originalo - hebrajų, aramėjų, graikų - kalbų.

Naująjį Testamentą iš graikų kalbos išvertė kun. Česlovas Kavaliauskas. Kun. Vaclovas Aliulis ir redakcinė kolegija jo vertimą parengė spaudai; Lietuvos Katalikų Vyskupų konferencija jį išleido 1972 m. Šis vertimas tapo lietuvių tikinčiųjų šiapus ir anapus Atlanto dvasine savastimi. Minint Lietuvos Krikšto 600 metų Jubiliejų, pasirodė ir antrasis šio vertimo, kun. V. Aliulio ir redakcinės kolegijos iš naujo patikslintas, leidimas vadovaujantis pageidavimu, kad vertimas būtų ekumeninis - vartotinas visiems lietuviams krikščionims, atsižvelgiant į svarbiausius ekumeninius Naujojo Testamento vertimus užsienio kalbomis.

Senąjį Testamentą iš originalo - pradinų - kalbų išvertė kun. prof. Antanas Rubšys. Vertimo darbai jį paskyrė vyks. Paulius Baltakis Lietuvos Katalikų Vyskupų konferencijos vardu 1990 m. kovo 6d. Šis Senojo Testamento vertimas buvo spausdinamas atskiromis knygomis, vos išvertus jo dalį. Išties, „Krikščionio Gyvenime“ leidykla, Putname, CT, vadovaujama prel. dr. Vytauto Balčiūno, išleido keturias Senojo Testamento dalis: Pranašų (1992), Penkiaknygio (1993), Istorines (1994), Išminties (1995) knygas. Vertėjui į talką atėjo rašytojas Jurgis Jankus, prof. Albina Pribušauskaitė ir žurnalistė Salomėja Narkėliūnaitė. Lėšas leidimui teikė „Krikščionio Gyvenime“ leidyklos vadovas ir Lietuvos Katalikų religinės šalpos įstaiga. Jonas ir Teresė Bogutai, Kovas Desktop Publishing įmonė, Cicero, IL, pasirūpino leidinių parengimu spaudai ir jų apdaila.

Naujajame katalikiškame Šventojo Rašto leidime vienoje knygoje laikomasi to paties Senojo Testamento vertimo pobūdžio bei stiliaus kaip ir pirmojoje laidoje. Atsižvelgiant į gautas pastabas bei pageidavimus, patikslinta rašyba ir skyrba pagal šiandieninės bendrinės kalbos normas ir stengiasi

dar labiau priartinti vertimą prie originalo ir kuo tiksliau bei aiškiau išreikšti Dievo žodžio prasmę. Čia vertėjui į talką vėl atėjo Jurgis Jankus, Albina Pribušauskaitė ir Salomėja Narkėliūnaitė. Be to, gauta daug naudingų pastabų iš Kazimiero bei Donatos Račiūnų (Marijampolė), Sigitos Papeckienės („Katalikų pasaulio“ leidykla, Vilnius) ir kt. Taigi, meilė Dievo Knygai suvedė į talką darbusius ir kruopščius jos skaitytojus.

Viso Šventojo Rašto vienoje knygoje rengimas dabar vyksta dviejose vietose: Čikagoje (JAV) ir Vilniuje (Lietuvoje). Bogutų įmonė rūpinasi leidinio maketavimu ir apdaila, o „Katalikų pasaulio“ leidykla - korektūra. Tikimasi, kad egzempliorius (camera ready kopija) ofsetui bus parengtas keleto mėnesių būvyje.

Dievo Knygai parengti ir išspausdinti reikia didelių lėšų. Rengiant pradinį - „atvirą“ taisyklų laidą, prel. V. Balčiūnas ir kun. R. Krasauskas - „Krikščionio Gyvenime“ leidykla - bei lietuvių

Katalikų Religinė Šalpa mokojo sąskaitas. Dabar Šventojo Rašto vienoje knygoje parengimui turimų lėšų nepakanka. Todėl tenka kreiptis į mūsų bendruomenę su prašymu ateiti į pagalbą. Kiekviena auka, maža ar didelė, padės paspartinti katalikiškos laidos Šventojo Rašto vienoje knygoje parengimą spaudai.

Auką galima pasiųsti į Lithuanian Catholic Religious Aid, Inc., 351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207-1910, arba įteikti savo parapajai nurodant, kad ji būtų perduota Šventojo Rašto leidimui vienoje knygoje.

Dėl atleidimo nuo valstybės mokesčių (income tax) čekį prašom rašyti: Lithuanian Catholic Religious Aid, Inc. vardu.

Prisidėkim pagal išgales visi, kad Dievo Knyga - Geroji Naujiena - pasiektų kiekvienus namus šiapus ir anapus Atlanto dar šiais Mažvydo - Pirmosios lietuviškos - knygos metais.

Vysk. Paulius A. Baltakis, OFM
Prel. Antanas Rubšys

Lietuvos policija Kroatijoje

Po atostogų Vilniuje į Kroatiją vėl išvyko šeši Lietuvos policijos pareigūnai, dalyvaujantys Jungtinių Tautų tarptautinių specialiųjų policijos pajėgų misijoje Rytų Slavonijoje.

Ši misija lietuviams turėjo baigtis šių metų sausio 15 dieną, tačiau JTO nusprendė misiją pratęsti.

Lietuvos policininkai, kurių Kroatijoje iš viso yra dešimt, liks iki birželio mėnesio.

JTO specialiąsias policijos pajėgas Kroatijoje sudaro maždaug 450 pareigūnų iš 21 pasaulio valstybės. Daugiausia tarp jų yra JAV ir besivystančių šalių atstovai. Antai Kenija į Kroatiją yra atsiuntusi 49 policininkus, Fidžio salos - 46, Jordanija - 40.

Misijoje dalyvauja maždaug dešimt moterų, tarp kurių yra ir lietuvė Vilma Židonytė.

Akistata su granatsvaizdžiu

Vietinės kalbos mokėjimas lietuviams padeda ir jų darbe, kai reikia spręsti konfliktus tarp gyventojų. Tiesa, tų konfliktų ar kitų pavojingų situacijų per visą misijos laiką nebuvo daug.

„Pernai per mirusiųjų dieną, kai kroatai atvažiavo pagerbti savo mirusiųjų, serbai bandė neleisti jiems pravažiuoti ir apmėtė juos akmenimis.

Kliuvo ir konflikta

bandžiusiems raminti policininkams, o juk jie neginkluoti“, - prisiminė Lietuvos policininkų vadas.

Daug rimtesnio pavojaus akivaizdoje buvo atsidūręs Lietuvos būrio narys S. Grigorjevas, kartu su kitais policininkais važiavęs suimti kroatų moterį nužudžiusį serbą.

Sis išsitraukė prieš tankinį granatsvaizdį „Mucha“ ir pagrasino jį panaudoti prieš policininkus.

Savo pažado serbas neištesėjo, tačiau ir suimti jo nepavyko - jis pasitraukė į Serbijos teritoriją. Nepaisant to, Lietuvos atstovas tada vadovybės buvo pagirtas už sumanią veiklą.

Anot Lietuvos policininkų būrio vado G. Birmonto, vykdydami tiesiogines pareigas, ir šios, ir kitų buvusioje Jugoslavijoje esančių misijų dalyviai gana retai nukentia.

Jų gyvybei didžiausią pavojų kelia du dalykai - vairavimas (ypač NVS šalių atstovams) bei minos.

Minų pakaks 200 metų

Specialistų teigimu, minų visoje Rytų Slavonijoje, kurios plotas daugiau nei perpus mažesnis negu Lietuvos, yra apie aštuonis milijonus minų.

„Per karą kaimas minomis apsitverdavo savo teritoriją, sodiečiai jomis pažyždavo savo sodų ribas, kariškiai užminuodavo pafrontės teritorijas bei štabus, minomis nuo kitų atsitverdavo ir tuo metu veikusias gaujas“, - vardijo komisaras G. Birmontas.

Dabar sezono metu išminuotojų brigada per dieną, D. Birmonto žodžiais tariant, „prigrybauja“ apie 100 minų. Jei darbas ir toliau vyks panašiais tempais, rinkti „geležinius grybus“ teks daugiau kaip 200 metų.

Ginklus veža traktoriais

Greičiau Rytų Slavonijoje, atrodo, bus surinkti ginklai, kurių per karą gyventojai buvo prikaupe

Jaunieji politikai - apie vietinę valdžią

Vilniuje vyko Lietuvos jaunųjų krikščionių demokratų konferencija savivaldybių jaunimo politikos klausimais bei LKDP jaunimo sekcijos tarybos posėdis.

LKDP jaunimo sekcijos tarybos posėdyje priimta rezoliucija „Dėl vietinės valdžios vaidmens sprendžiant jaunimo problemas“.

Dokumente kandidatai į savivaldą bei juos išskėlusios partijos raginamos skirti tinkamą dėmesį jaunimo problemoms.

Posėdyje patvirtinta Lietuvos jaunųjų krikščionių demokratų veiklos programa 1997 metams. Ypač daug dėmesio jaunieji krikščionys demokratai skirs paramos jaunai šeimai, būsto, kaimo jaunimo, padėties kariuomenėje, jaunimo pilietinio aktyvumo skatinimo, studijų ir karjeros galimybių užtikrinimo problemoms.

Vilniaus universitete Lietuvos jaunieji krikščionys demokratai ir Konrado Adenauerio fondas organizavo tarptautinę konferenciją „Jaunimo politika: vietinės valdžios galimybės“, kurioje buvo aptariamos jaunimo užimtumo, vaikų teisių apsaugos, socialinės paramos jaunoms šeimoms problemos.

gana daug.

Gyventojų nusiginklavimą JTO kartu su Kroatijos valdžia skatina finansiškai.

Ginklai iš jų superkami: už granatą mokama 5 JAV doleriai, už automatą „Kalašnikov“ - 100 JAV dolerių.

Iš pradžių gyventojai ginklus nešė nenoriai, tačiau pamatė, jog tai naudinga, įsidrąsino. Ypač visus nustebino vienas kaimietis, ginklus atvežęs traktoriumi su priekaba - iš viso 10 tonų.

Po to JTO ginklų supirkimo punktas dviem savaitėms buvo uždarytas, nes neturėta kuo mokėti už atvežtus ginklus.

Atlyginimas patenkina

JTO misijoje tarnaujantiems Lietuvos policininkams mokamas 90 JAV dolerių per dieną atlyginimas. Iš šių pinigų reikia sumokėti už gyvenamojo ploto nuomą (G. Birmontas per mėnesį moka 305 JAV dolerius už dalį namo), pavalgyti (pietus JTO valgykloje kainuoja 4 JAV dolerius, pusryčiai ir vakarienė - taip pat 4 JAV doleriai) bei įsigyti visus buičiai reikalingus daiktus.

Kroatijoje, anot G. Birmonto, viskas pakankamai brangu, todėl lietuviai kartais važiuoja apsipirkti į visai šalia esančią Vengriją.

Misijoje dirbama po aštuonias valandas per parą, trisdešimt dienų iš eilės be poilsio dienų. Po to galima pasiimti šešias dienas atostogų, kurios apmokamos, jei jas praleidi Kroatijoje.

Per šias atostogas lietuviai pabuvo prie Adrijos jūros, o G. Birmontas sakė bandęs pažvejoti Dunojuje. Be to, už tą patį darbo mėnesį skaičiuojama ir pusantros paros apmokamų atostogų, kurias misijos dalyviai gali praleisti namuose. Devynios šių metų pradžioje Lietuvoje praleistos paros - tai ir buvo per pusę metų Lietuvos policininkų užsidirbtos atostogos.

„Lr.“

TEVIŠKES AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 9376 7355

Published by the Australian Lithuanian Catholic Federation

LEIDŽIA AUSTRALIJOJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius Edvardas Šidlauskas. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$40. Kituose kraštuose \$45. Atskiras numeris \$1.00. Skelbimai už skilties vieną cm. - \$2.00. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisy savo nuožiūra.

Priesaika Amerikai - kliūtis politiko veiklai Lietuvoje

Siaulių savivaldybės tarybos rinkimams partijų pateiktuose sąrašuose nebeliko žymaus išeivijos veikėjo, JAV gamtosaugininko Valdo Adamkaus pavardės.

Apygardos rinkimų komisija išbraukė ją iš Centro sąjungos sąrašo.

Savivaldybių tarybų rinkimų įstatyme, kurio pataisas Seimas priėmė pernai gruodžio mėnesį, sakoma, kad asmenys, davę kitos valstybės piliečio priesaiką, privalo raštu jos atsakyti ir kandidato anketoje nurodyti, kaip ir kada tai padarė.

Pasak Siaulių apygardos komisijos pirmininko A.Gegužio, V.Adamkus savo anketoje to nenurodė.

V.Adamkus šiuo metu atostogauja Meksikoje.

Centristai protestuoja

Centro sąjungos Siaulių skyriaus pirmininkas V.Laurutis sakė, kad dėl V.Adamkaus, turinčio Lietuvos ir JAV pilietybę, išbraukimo jie parašė protestą Vyriausiajai rinkimų komisijai. Jeigu ši institucija protestą atmes, centristai kreipsis į teismą.

Apygardos rinkimų komisijos sprendimą centristai protestuoja ne juridiniu pagrindu - komisija pakluso įstatymui. Tačiau politiniu požiūriu toks sprendimas - tai įžeidimas ne tik V.Adamkui, bet ir visai išeivijai bei tremtiniais.

„Įstatymo pataisa dėl dvigubos pilietybės priimta dėl to, kad kitos valstybės pilietis nepakenktų mūsų valstybei, o V.Adamkaus nuopelnai Lietuvai akivaizdūs“, - sakė V.Laurutis.

Bent mintimis - Lietuvoje

„Dvasiškai niekada nesijaučiau, kad būčiau išvykęs iš Lietuvos. Tai mano tėvynė, aš visuomet būdavau čia bent

Kiekvieną kartą atvykęs į Lietuvą, V.Adamkus aktyviai įsitraukia į politinę veiklą.
P.Lileliko nuotr.

mintimis, o Amerika atrodė esanti tik laikinas prieglobstis, kad ir kiek metų joje gyvenčiau ir dirbčiau“, - yra sakęs V.Adamkus.

„Atkūrus nepriklausomybę, aš kiekvienais metais po kelis kartus važiuodavau ir pagyvendavau tėvynėje. Siauliuose prisiregistruavau dar 1992 metais. Bet tegul teisininkai sprendžia, ar tai suteikia man teisę kelti savo kandidatūrą rinkimuose“, - kalbėjo V.Adamkus.

Vilnius dar aiškinsis

Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkas Zenonas Vaigauskas sakė centristų protesto dar negavęs.

Į savivaldybių rinkimų apygardos klausimą, ar išbraukti V.Adamkų iš sąrašų, Z.Vaigauskas atsakė nematęs tam pagrindo, nors V.Adamkus ir nurodė turis JAV pilietybę.

Priminus atitinkamą Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo straipsnį, Z.Vaigauskas teigė, jog tai „ne visai atitinka Lietuvos Konstituciją“.

„Manau, šį klausimą mes dar labai rimtai aiškinsimės, - sakė Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkas. - Matyt, reikės aiškintis ir dėl įstatymo“.

Sąrašai buvo sutrumpinti

Iš viso rinkimuose į Siaulių miesto tarybą dalyvaus dvylika partijų. Ilgiausias Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) sąrašas - 30 kandidatų.

Tokį pat sąrašą buvo pateikusi ir LDDP, tačiau apygardos rinkimų komisija iš jo išbraukė aštuonias pavardes, kadangi ne iki galo buvo sutvarkyti dokumentai.

Iš rinkimų sąrašų išbrauktas ir Tautininkų sąjungos kandidatas, praėjusį rudenį Siauliuose įkurtos Nacionalsocialinės vienybės sąjungos vadas Mindaugas Murza.

Siam kandidatui rinkimuose apygardos komisija neleido dalyvauti dėl nesibaigusio teistumo - 1996 metų vasario 1 dieną M.Murza už neteisėtą šaudmenų laikymą buvo nuteistas aštuoniolikai mėnesių pataisos darbų.
„L.r.“

Nauja valdyba bandys įveikti korupciją

Naujai kuriamos Vidaus reikalų ministerijos specialiųjų tyrimų valdybos vadovu kviečiamas dirbti 46 metų Pavelas Berezuckis.

Sios valdybos vadovas bus tiesiogiai pavaldus generaliniam policijos komisariui. Jį penkeriems metams vidaus reikalų ministro teikimu skirs premjeras.

Naujoji valdyba kovos su ypač pavojingais nusikalstamais susivienijimais bei korupcija teisės saugos sistemoje.

Premjeras G.Vagnorius teigė, kad vidutinis specialiųjų tyrimų valdybos darbuotojų uždarbis bus ne mažesnis kaip 5 tūkstančiai litų.

P.Berezuckis karjerą pradėjo 1974 metais Jonavos milicijoje.

1985 metais P.Berezuckis buvo paskirtas Kauno milicijos viršininko pavaduotoju operatyviniam darbui. Kaune P.Berezuckis vadovavo operacijoms, per kurias buvo suimti bei nuteisti Kauno nusikalstamo pasaulio autoritetai - broliai Krāsauskai („Jenkeliiai“), A.Žemaitis („Kukas“), V.Matusevičius („Matas“), R.Petrėnaitis („Monde“), aktyviai prisidėjo sulaukiant „daktarų“ gaujų. Tuo metu Kauno nusikalstamieji bandė pagrobti P.Berezuckio sūnų.

1990 metais P.Berezuckis buvo paskirtas Vidaus reikalų ministerijos kriminalinės paieškos valdybos viršininko pavaduotoju. Tuo metu 39 metų P.Berezuckis buvo jauniausias pulkininkas Lietuvoje.

1991 metais P.Berezuckis buvo paskirtas Kauno policijos mokyklos viršininku, o 1992-aisiais - Vidaus reikalų ministerijos Policijos departamento generalinio komisaro pavaduotoju, šalies kriminalinės policijos vadovu.

1993 metais P.Berezuckis savo noru išėjo iš ministerijos, nes nesutapo jo ir ministro R.Vaitekūno pažiūros. Metus P.Berezuckis dirbo Kauno koncerno „Skaja“ apsaugos direktoriumi.

P.Berezuckis į specialiųjų tyrimų valdybą ketina pasikviesti labiausiai patyrusius šalies kriminalistus, taip pat ir tuos, kurie anksčiau buvo priversti išeiti iš darbo.

Redakcijos duomenimis, tarp patyrusių kriminalistų bus ir Jurijus Milevskis, kuris neseniai teisme liudijo prieš Kauno mafijos vadeivą H.Daktarą.
„L.r.“

metus nesurengta nė vienos visą šalį apimančios policijos akcijos, visos buvusios tik lokalinio pobūdžio. Smulkių nusikaltimų tyrimu apsiriboję ir Ekonominė nusikaltimų tyrimo tarnyba, sakė V.Žiemelis.

Jo manymu, tokių nusikaltimų atskleidimui turėtų pasitarnauti naujoji mokesčių policija bei kovos su kontrabanda skyrius.

Ministras kvietė aktyviau bendrauti su visais gyventojais ir vengti žinybinio užsisklendimo. Pasak V.Žiemelio, visuomenės pagalba policijai turėtų inicijuoti pati policija. To nebuvę daroma, todėl ir judėjimas „Stabdyk nusikalstamumą“ neigavo reikiamo masto.
„L.r.“

Bankų bylų tyrimo negalima palikti

Kruvini Kūčių įvykiai Panevėžyje tapo lakmuso popierėliu, išryškintu visus policijos darbo trūkumus.

Tai vidaus reikalų ministras Vidmantas Žiemelis konstatavo išplėstiniame Vidaus reikalų ministerijos kolegijos posėdyje.

Bylos tiriamos per lėtai

Nepasitikėdami policija, šiandien gyventojai siekia ginkluotis patys, teigė ministras. Todėl vidaus reikalų sistema turi pasikeisti taip,

kad patenkintų visuomenės poreikius ir apgintų konstitucines piliečių teises.

Praėjusių metų darbą V.Žiemelis vertino ypač kritiškai. Pasak ministro, kad nė vienas metais po Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo nebuvo užregistruotas toks didelis nusikaltimų skaičius kaip 1996-aisiais - beveik 70 tūkstančių. Vidutiniškai kas 22 valandas buvo padaromas tyčinis nužudymas, kas 5 paras nugriaudėdavo sprogimas.

Nors Tardymo departamento

darbas per praėjusius metus ir buvo labai intensyvus - tirta daugiau kaip 31 tūkst. baudžiamųjų bylų, sudėtingose, didelėse bylose ministras pasigedo operatyvumo.

V.Žiemelis ragino paspartinti „Aurabanko“, „Litimpeks“ bei Lietuvos akcinio inovacinio banko bylų tyrimą, kuris dabar „klimpsta“.

„Jei nieko nekeisime, šių bylų tyrimas bus baigtas po 2000-ųjų, kai jau niekam to neberekės“, - teigė ministras.

Pasiteisinimas, esą ilgai trunka finansinės revizijos, ministro manymu, tėra ėjimas paprasčiausiu keliu. Jis žadėjo kreiptis į Vyriausybę ir prašyti papildomos paramos, kad nebūtų apsiribojama tik Revizijų departamento galimybėmis.

Reikia netradicinių metodų

Kovai su korupcija ir organizuotu nusikalstamumu reikia netradicinių metodų. Ministras apgailestavo, kad per praėjusius

PRANEŠIMAS

Lietuvos Respublikos savivaldybių rinkimai įvyks kovo 23d. Pagal gautas instrukcijas iš Vyriausios rinkimų komisijos, balsuoti gali tikantai Lietuvos Respublikos piliečiai, kurie yra registruoti kaip gyvenantys Lietuvoje ir tai yra patvirtinta įrašų pase.

Siuo metu Australijoje esantys rinkėjai balsuos už kandidatus Vilniaus miesto rinkiminėje apygardoje Nr. 1. Balsavimas Melburne įvyks Lietuvos Namuose 50 Errol St., Nth. Melbourne kovo 23 d. 12.00 iki 3.00 val. p.p.

K.Lynikas

Lietuvos Respublikos Garbės Konsulas Melburne

TRUMPAI

Lietuvoje pradėdama akcija, nukreipta prieš piktybinį mokesčių nemokėjamą.

Sudaromos teisėsaugos darbuotojų grupės, kurios pirmiausia tikrins pačius stipriausius įmones bei parduotuves.

Apie tai paskelbęs premjeras Gediminas Vagnorius nepasakė, kada konkrečiai šie tikrinimai prasidės, tačiau įspėjo, kad „akcija bus žiauri“ ir „neduok Dieve, kam nors nukentėti“.

Už dažniausiai pasitaikančius piktybinius pažeidimus - dvigubą buhalteriją, kasos aparatų pritaikymą vesti klaidingą apskaitą, neužpajamuotas prekes - bus taikomos milijoninės baudos.

„Pasiėkėme tokį lygį, kai pradėta abejoti, ar surenkama bent 50 procentų visų mokesčių“, - sakė G.Vagnorius. Nemokantys mokesčių kenkia valstybei.

*****

Lietuvos akcinio inovacinio banko (LAIB) indėlininkams - fiziniams asmenims - Vyriausybė žada pagal išgales gražinti visas bankui patikėtas lėšas.

Dalis pinigų bus gražinta grynaisiais iki šių metų vidurio, o likusi dalis - ilgesnio laikotarpio vertybiniais popieriais arba privatizuojamų bankų akcijomis.

Apie tai pranešė banko indėlininkų tarybos atstovai po susitikimo su premjeru Gediminu Vagnoriumi.

Premjeras G.Vagnorius susitikime vis dėlto pripažino, jog be valstybės pagalbos kompensuoti prarastus pinigus bus neįmanoma.

Pasak G.Vagnoriaus, greitesnį indėlių gražinimą stabdo neaiškumas, kiek lėšų grįš į LAIB, nes iki šiol nepatenkinamai tiriamos ir keliamos bylos.

*****

Kauno apygardos prokuratūroje iškelta baudžiamoji byla dėl valstybės paslapčių atskleidimo Valstybės saugumo departamento Kauno apygardoje.

Kaltinamas šioje byloje turėtų būti pareikštas artimiausiu metu. Apygardos vyriausiasis prokuroras V.Jukna galimų kaltinamųjų nenurodė.

Baudžiamoji byla iškelta po to, kai Kauno apygardos prokuratūroje buvo apklaustas buvęs Valstybės saugumo departamento Kauno apygardos vadovas R.Bajorinas. Jis pats atėjo į prokuratūrą.

R.Bajorinas dėl valstybės ir tarnybos paslapčių atskleidimo vasario 14 dieną buvo atleistas iš tarnybos Valstybės saugumo departamente.

*****

Centristai apskundė Vyriausiajai rinkimų komisijai (VRK), jų manymu, neteisėtą „dvigubo piliečio“ Valdo Adamkaus išbraukimą iš rinkimų sąrašo.

Siaulių apygardos rinkimų komisija išbraukė JAV gamtosaugininką ir Lietuvos visuomenės veikėją V.Adamkų iš Centro sąjungos rinkimų sąrašo, nes jis turi dvigubą - JAV ir Lietuvos -

pilietybę. Komisijos nuomone, prieš dalyvaudamas rinkimuose, jį turėjo atsisakyti JAV pilietybės.

Centristų valdybos pirmininkas E.Bičkauskas žurnalistams sakė, jog VRK įteiktas oficialus Centro sąjungos skundas dėl V.Adamkaus neįregistravimo.

*****

Generolas J.Andriškevičius grįžo vadovauti Lietuvos ginkluotosioms pajėgoms po pusės metų mokslų NATO gynybos koledže Romoje.

Iki šiol laikinai Lietuvos ginkluotųjų pajėgų vado pareigas ėjo pulkininkas V.Tutkus, prieš tai irgi mokėsis tame pat NATO koledže.

Anksčiau buvusi uždara aukštų NATO karininkų mokykla tik pernai pirmą kartą mokytis priėmė ne aljanso šalių atstovus.

*****

Tradicinėje Leipcigo madų mugėje daug užsienio firmų domėjosi ne tik pigia lietuviška darbo jėga, bet ir prekyba gatavais gaminiiais.

Tarptautinėje parodoje vasario 8-10 dienomis Lietuvos lengvąjais pramonei atstovavo Kauno „Trikotažas“, Šiaulių „Telteksta“, Ukmergės siuvimo bendrovė „Vilkma“ ir Vilkaviškio siuvimo fabrikas „Žemkalniņa“.

„Visos keturios bendrovės sulaukė siūlymų parduoti gatavą produkciją. Tai gali reikšti naują bendradarbiavimo su užsienių etapu“, - sakė Lengvosios pramonės įmonių asociacijos parodų projekto vadovė Jurgita Ketrivytė.

Kauno „Trikotažo“ bendrovė Leipcige savo gaminius - sportinį ir moterišką apatinių trikotožą - pristatė antrą kartą.

*****

Sovetsko ar Nemano urmo bazėse Lietuvos gyventojai perka po kelis ar keliolika cukraus maišų, moka už kilogramą po 1,60 lito.

Lietuvoje cukraus kaina yra daugiau nei dvigubai didesnė, bet vežti maišais neapsimoka dėl didelių muitų. Neapmokėtinami tik 5 kilogramai cukraus, nesvarbu, ar jie įvežami, ar įnešami.

Praardžius ant tilto sustatytus maišus, cukrus pilstomas į drobinčius ar polietileningus maišelius po 5 kilogramus ir visą parą nešiojamas iš Rusijos pusės į Panemunę.

*****

Baltarusijos parlamentas naujuoju šalies ministru pirmininku patvirtino Sergejų Lingą.

Už buvusį Baltarusijos komunistų partijos Centro komiteto sekretorių balsavo 87 deputatai, aštuoni buvo prieš. 60 metų buvusio funkcionieriaus kandidatūrą pasiūlė Baltarusijos prezidentas Aleksandras Lukašenka.

S.Lingas šalies vyriausybei laikinai vadovavo jau nuo praėjusių metų lapkričio, kai atstatydinio tuometinis premjeras Michailas Čigiris. S.Lingas per savo karjerą Komunistų partijos aparate daugiausia užsiėmė žemės ūkio reikalais.

*****

Lenkijos parlamentas pareikalavo išsiaiškinti viską apie tariamas Rusijos provokacijas, nukreiptas prieš Lenkijos narystę Siaurės Atlanto sąjunge.

Didelė balsų dauguma deputatai balsavo už opozicijos pateiktą atitinkamą siūlymą. Juo vyriausybė įpareigojama suteikti parlamentui visą informaciją šiuo klausimu. Už reikalavimą balsavo 379 iš 393 posėdyje dalyvavusių Seimo narių.

Lenkijos saugumo ministras Zbigniewas Siemiatkowski pareiškė, jog Rusijos slaptosios tarnybos rengiasi sutrukdyti Lenkijai integruotis į NATO ir Europos Sąjungą. Įtakingi Lenkijos politikai suabejojo tokiais Z.Siemiatkowskio teiginiais.

*****

Rusijos Valstybės Dūma nepriėmė nutarimo dėl prezidento Boriso Jelcino pašalinimo iš valdžios, tačiau pareikalavo pranešimo apie jo sveikatos būklę.

Nutarimas dėl B.Jelcino pašalinimo iš valdžios buvo įtrauktas į darbotvarkę Dūmos saugumo komiteto pirmininko komunisto V.Iliuchino pasiūlymu. Už nutarimą balsavo 208 deputatai. Kad jis būtų priimtas, turėjo balsuoti bent 226 deputatai.

Tačiau Dūma priėmė kitą nutarimą, kuriame pareikalavo, kad Sveikatos apsaugos ministerija ir B.Jelcino gydytojai pateiktų oficialų pranešimą apie jo sveikatos būklę.

*****

Rytų Timoro sostinės Dilio apaštalinis administratorius, Nobelio taikos premijos laureatas vyskupas Carlos Simenes Belo pakartojto raginimą Rytų Timoro problemas spręsti dialogo keliu. Vyskupas Belo kalbėjo Dilio gubernatoriaus rūmuose surengtame susitikime, kuriame dalyvavo Indonezijos valdžios atstovai, kariuomenės pareigūnai ir universiteto studentai. Pasak vyskupo, Rytų Timoro problemos galės būti išspręstos tik jei dialogas bus nuoširdus ir atviras visoms konfliktų partijoms. Taikos pokalbiuose turi būti dedamos pastangos išspręsti socialinius neramumus ir siekti tikros visų gyventojų gerovės, sakė Dilio apaštalinis administratorius.

*****

Simtai Prancūzijos intelektualų ir kultūros pasaulio atstovų pasirašė peticijas, grasinančias pilietinio nepaklusnumo akcijomis, jei būtų priimtas naujo imigracijos įstatymo projektas. Pasipiktinimą ir protestą išaukė įstatymo straipsnis, įpareigojantis Prancūzijos piliečius, priglaudusius ar pasikvietusius į svečius užsieniečius, pranešti policijai apie jų išvykimą iš šalies. Premjeras Juppė apkaltino akcijos iniciatorių neatsakingumu, tuo tarpu peticijas pasirašę intelektualai tvirtina, kad jie ir toliau dirbusis ir draugaus su savo bičiuliais užsieniečiais netikrindami jų dokumentų ir apie savo draugystes nepranešėdami policijai.

*****

Vyriausybė perpėja dėl griežtų sankcijų

Siekdama teisingo mokesčių mokėjimo ir išieškojimo, Vyriausybė iš anksto perspėja imonininkus, kad jie nedelsdami sutvarkytų apskaitą ir išvengtų pradedamų taikyti reikalių sankcijų už piktybinį mokesčių nemokėjamą.

Jau nuo šių metų balandžio ketinama įgyvendinti kai kurių mokesčių pertvarkymo ir mažinimo programą, tačiau sumažinti pelno, pajamų, o vėliau ir pridėtinės vertės (PVM) mokesčius bus galima tik išplėtus mokesčių bazę - iš visų vienetų išreikalavus mokėti mokesčius.

Nuo antrojo metų ketvirčio nebus apmokestinamas įmonėje investuojamas pelnas. Mokesčių nesumokėjus dėl klaidos, nereikės mokėti baudų arba delspinigių. Seimui pateiktas įstatymo projektas, kuriuo vieną kartą atleidžiama (amnestuojama) nuo isisenėjusių baudų ir delspinigių, sukauptų dėl iškreiptos finansų politikos iki 1996 m. sausio 1 dienos.

Baudų ir delspinigių mokėjimą už 1996 m. bus galima išdėlioti ilgesniam laikui. Įstatymų pataisomis bus leidžiama ūkinės veiklos nuostolius perkelti į kitus finansinius metus. Greit pradės veikti eksporto, verslo ir darbo vietų kūrimo skatinimo bei ūkininkų rėmimo programos, bus plečiamos mokesčių lengvatos mažoms įmonėms. Nuo antrojo pusmečio įmonės pajamų mokesčius, taip pat planuojama mažinti PVM tarifą bei riboti „Sodros“ mokesčių taikymą.

Pertvarkius mokesčių administravimo sistemą, mokesčių inspektoriai nebebus premijuojami už surastus pažeidimus, tačiau už gerą darbą jie gaus didesnę atlyginimą. Mokesčių inspekcija turi padėti imonininkams teisingai apskaičiuoti mokesčius.

Siaurinant apibrėžimą, piktybiniu mokesčių nemokėjimu bus laikomastik akivaizdžiai tyčinis vengimas mokėti mokesčius ir apskaitos klajojimas. Už piktybinį mokesčių nemokėjimą ir tyčia apgaulingai vedamą apskaitą bus numatytos daug didesnės ekonominės sankcijos ir griežtesnė baudžiamoji atsakomybė.

Už apgaulingą apskaitos tvarkymą, jeigu klastojami mokesčių ir muitų, kasos aparato dokumentai, vedama „dviguba buhalterija“, įsigyjamos, parduodamos ar laikomos prekės be dokumentų, naujaisiais įstatymais numatoma baudžiamoji atsakomybė, įskaitant ir laisvės atėmimą nuo 3 iki 5 metų. „L.r.“

Bosnijos Hercegovinos katalikai ruošiasi Popiežiaus Jono Pauliaus II-ojo atvykimui į šalies sostinę, Sarajevo miestą, balandžio 13 dieną. Popiežiaus kelionės techninės ir protokolines detales derina Bosnijos Hercegovinos valdžia ir Sv. Sostas. Tuo tarpu Sarajevo Bažnyčia rengiasi dvasiniam ir sielovadiniam įvykiui.

Vis dėlto, kaip praneša spauda, Sarajeve besirengiančiame džiugiui priimti Joną Paulių II-ąjį, šiomis dienomis, nežinomi asmenys akmenimis apmėtė centre esančią Sv. Antano bažnyčią, kai joje tuo metu vyko Mišnos. Buvo išduzti vitražai, likę sveiki per visą karą.

Šalies policininkai dar neiveikia kontrabandininkų

Ainis Gurevičius

Vidaus reikalų ministras V. Žiemelis pripažino, kad su kontrabandininkais sėkmingiau kovoja Valstybės saugumo departamento pareigūnai, o ne vidaus reikalų sistemos darbuotojai.

Vyriausybės rūmuose surengtoje spaudos konferencijoje, kurioje dalyvavo ir kriminalinės policijos vyriausiasis komisaras B. Lazutka, V. Žiemelis sakė, kad, siekiant sėkmingiau kovoti su kontrabandininkais, stiprinamas bendradarbiavimas su užsienio valstybių specialiosiomis tarnybomis (dažniausiai bendraujama su vokiečiais).

Daug problemų yra siekiant kontroliuoti valstybės sienas. Nepatenkinamai dirba pasienio policijos operatyvinė tarnyba, todėl ji bus reorganizuojama - dalis joje dirbančių pareigūnų po kelių savaičių pereis į steigiamą kovos su kontrabanda tarnybą.

Policija stiprina jau įvežtų į šalį kontrabandinį prekių paiešką parduotuvėse, bazėse. B. Lazutka pateikė keletą pavyzdžių: Kauno urmo bazėje aptikta kontrabandinio spirito ir degtinės už 105 tūkstančius litų, Volkovofirmoje - maisto už 106 tūkstančius litų, neseniai Klaipėdoje

aptikta kontrabandinį prekių už 160 tūkstančių litų. Šiemet dėl tokių faktų iškelta 11 baudžiamųjų bylų.

Pasakodamas apie naujoves ministerijoje, V. Žiemelis kalbėjo ir apie mokesčių policiją.

Naujoje specialiųjų tyrimų tarnybos, tirsiančioje organizuotą nusikalstamumą, korupciją ir nusikaltimus valstybės tarnybai, pareigūnai bus labai gerai apmokami. Vidutinė šios tarnybos darbuotojų alga bus apie 5 tūkstančius litų.

Bus dar ir kaupiamasis atlyginimas: jei pareigūnas gerai dirbs penkerius metus, jis gaus dar 30 procentų savo uždarbio. Isidarbinti šioje tarnyboje turėtų būti nelengva - visi pretendentai bus kruopščiai tikrinami.

Ministras sakė, kas juodojoje rinkoje pastaruoju metu atpigio spiritas. V. Žiemelis mano, kad taip atsitiko todėl, kad vis sunkiau spirita realizuoti.

Kainų kritimas sietinas ir su Kauno degtinės gamyklai „Stumbras“ atnaujinta baudžiamąja byla. Naujasis Tardymo departamento direktorius S. Karvelis ministrui sakė, kad tardymas tipo byloje buvo atliktas ypač neatsakingai.

„L.r.“

Rusija vėl gąsdino Baltijos valstybes

Rusijos pramonininkų ir verslininkų sąjungos prezidentas Arkadijus Volskis, neseniai bus ekonominės iniciatyvos misija apsilankęs Latvijoje ir Lietuvoje, Maskvoje pareiškė, kad į šias šalis turės būti nukreiptos Rusijos branduolinės raketos, jei jos įstos į NATO.

Jeigu NATO „plėsis į Rytus, Rusija savignos tikslais bus priversta nutaikyti savo raketas į naujas karines bazes netoli mūsų sienų, Rytų Europos šalyse ir kai kuriose, buvusiose Sovietų Sąjungos respublikose“, - pareiškė jis.

Tuo tarpu buvęs Rusijos užsienio reikalų ministras Andrejus Kozyrevas, kuris dabar yra Valstybės Dūmos deputatas, teigia, kad NATO atsivėrimas naujoms narėms iš buvusios Sovietų Sąjungos yra „neišvengiamas“.

„L.r.“

Išėivijos lietuvių veiksia atsiskaitė jai skirto Gedimino ordino

Bendro Amerikos lietuvių fondo (BALF) centro valdybos pirmininkė Marija Rudienė atsiskaitė jai skirtu Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino ordino.

„Negaliu priimti apdovanojimo nei asmeniškai, nei kaip BALF'o centro valdybos pirmininkė, kad ir iš Lietuvos Respublikos Prezidento, kuris anksčiau buvo Lietuvos komunistų partijos vadovybėje“, - sakoma M. Rudienės pareiškime, kurį paskelbė dienraštis „Lietuvos aidas“.

Prezidento atstovas spaudai R. Geleževičius sakė, kad M. Rudienę apdovanojimui pristatė užsienio reikalų ministras.

Vasario 16-osios, Lietuvos

valstybės atkūrimo dienos išvakarėse jai turėjo būti įteiktas 5-ojo laipsnio Gedimino ordinas.

Įstatymai nenumato apdovanojimo atsiskaitymo procedūros.

Tai antrasis atvejis, kai atsiskaitoma Lietuvos apdovanojimo. Prieš kelerius metus ordino taip pat nepriėmė žymus išėivijos poetas Bernardas Brazdžionis.

Prezidentas A. Brazauskas vasario 10 dienos dekretu, be M. Rudienės, įvairiais ordinais ir medaliais apdovanojo didelę grupę Lietuvai nusipelnusių buvusių pasipriešinimo okupacijoms dalyvių, taip pat nusipelnusių ūkiui, kultūrai, mokslui ir švietimui Lietuvos bei užsienio piliečių. „L.r.“

Naujasis ministras nesibaimina dėl praeities

Vyriausybės posėdyje Ministras Pirmininkas Gediminas Vagnorius pristatė naują finansų ministrą 34 metų Algirdą Semetą.

Gavęs pasiūlymą užimti finansų ministro pareigas, A. Semeta sakė dvejojęs ir svarstęs: „Negaliu pasakyti, kad ko nors bijočiau. Tai atsakingas darbas, ir prieš sakant „taip“ reikėjo bent save įtikinti, kad su darbu galėsiu susidoroti“.

Buvęs finansų ministras 28 metų R. Matiliauskas atsisakė, kai paaiškėjo faktų, keliančių abejonių dėl jo finansinės veiklos teisėtumo.

Paklaustus, ar naujojo ministro biografijoje negali būti ko nors panašaus, A. Semeta atsakė: „Manau, kad ne“.

Dekretą dėl buvusio Vertybinių popierių komisijos pirmininko paskyrimo premjero teikimu Prezidentas Algirdas Brazauskas pasirašė prieš išvykdamas oficialaus vizito į Uzbekiją.

Anot A. Semetos, ketverių metų darbas Vertybinių popierių komisijoje padėjo sukaupti vadovavimo patirties, nes teko pradėti nuo nulio.

„Buvau pirmas darbuotojas komisijoje“, - sakė ministras. Jo

A. Semeta naujasis finansų ministras

R. Jurgaičio nuotr.

teigimu, naujose pareigose pravers ir igyta dalykinė patirtis. Kapitalo rinkos plėtojimo ir valstybės finansų sistemos problemos yra glaudžiai susijusios.

Paklaustas apie lito ir dolerio susiejimą, ministras atsakė, jog monetarinėmis priemonėmis vykdyti monetarinę politiką yra geriau, negu turėti fiksuotą nelankstų mechanizmą, koks yra dabar.

„L.r.“

JAV ruošia raketų antpuolį prieš Iraką

Jungtinių Tautų inspektoriai nustatė, kad, nepaisydamas JT rezoliucijų, Irakas toliau gamina uždraustas tolinojo nuotolio raketas. JAV svarsto raketų antpuolį prieš Iraką galimybę.

JAV centrinės žvalgybos valdybos pareigūnai informavo JAV vyriausybę apie Irake vykdomą uždraustų raketų gamybos projektą.

„Esame visiškai pasirengę ginti mūsų karių ir mūsų interesus Persijos įlankos regione“, - Vašingtone surengtoje spaudos konferencijoje pasakė JAV gynybos departamento atstovas spaudai Kennethas Baconas.

Jungtinių Tautų inspektoriai, buvę Irake nuo sausio 5 iki 23 dienos, rado įrodymų, kad Irakas toliau gamina raketas, galinčias nuskristi 1600 kilometrų.

Irakas raketas gamino 1992 metų liepos - rugsėjo mėnesiais, tačiau, rašoma straipsnyje, yra didelė tikimybė, kad toks darbas

vyko ir pastaraisiais mėnesiais.

Vašingtonas įsipareigojo apie Irake planuojamus antpuolius pranešti savo sąjungininkams - Didžiąjai Britanijai ir Prancūzijai.

JT inspektoriai vizito Irake metu buvo daromos didelės kliūtys. Vyriausiasis inspektorius Rolfas Ekeusas sausio 13 dieną Irako ministro pirmininko pavduotojui Tarigui Azizui išsiuntė laišką, kuriame rašė, kad Irakas nevykdo JT rezoliucijų ir tai turės šaliai neigiamų pasekmių.

Kilo itarimų, kad tolinojo nuotolio raketas iš miesto, kuriame lankėsi JT inspektoriai, irakiečiai galėjo išvežti sunkvežimiais. JAV gynybos departamento atstovas K. Baconas pranešė, kad Irake gali būti paslėptos 18-25 raketos „Scud“.

Po karo Persijos įlankoje JAV du kartus apšaudė Iraką raketomis 1993 ir 1996 metais.

AP, Reuter ir „L.r.“ inf.

Vadovauti tyrimo centrui paskirta istorikė

Seimas paskyrė istorikę Dalią Kuodytę Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro generaline direktore.

Už tokį Seimo nutarimą balsavo 75 Seimo nariai. Prieš buvo 1 ir susilaikė 5 parlamentarai.

Seimas atleido iš centro vadovo pareigų Vytautą Skuodį.

Politinių kalinių ir tremtinių sąjungos narė, leidinio „Laisvės kovų archyvas“ redaktorė D. Kuodytė anksčiau dirbo Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo sudarytame Lietuvos gyventojų genocido tyrimo centre.

Vėliau, reorganizavus šią instituciją į Gyventojų genocido ir

D. Kuodytė vadovaus Genocido ir rezistencijos tyrimo centrui.

G. Mačiulis (ELTA) nuotr.

rezistencijos tyrimo centrą ir paskyrus jo vadovu V. Skuodį, ji iš šio darbo pasitraukė. „L.r.“

Šv. Kazimero šventė Melbourne

Penkiasdešimt „Džiugo“ Tunto skautų-čių pradėjo savo Dangiško Globėjo šventę pamaldomis. Atsitiktinai tas skaičius sutampa su 50-čio sukaktimi lietuviško skautavimo Australijoje.

Dvasios vadovas kun. dr. v.s. Pranas Dauknyš pamokslė gražiai apibūdino šventojo savybes galinčias būti pavyzdžiu mūsų jaunimui. Giesmes, skaitymus ir kitus religinius patarnavimus atliko skautai.

Mūsų dvasios vadovas visokeriopa dosnus mums, šį kartą maloniai pagerbė Tuntininką maldos namuose apdovanodamas jį Sv. Kazimiero Jubiliejiniu medaliu.

Lietuvių Namuose, kaip įprasta vyko „Kaziuko Mūgė“. Gražiai išpuošose patalpose lūžo stalai visokiais skanėstais, loterijos fantais, vyko įdomūs ir juokingi žaidimai, skambėjo akordeono ir „Kaimo dainininkų“ garsais. Skautai vyčiai vaišino dešrelėmis ir gerimais. Visiems buvo linksma, jaunimas ragino prateisti - deka laukė Tunto sueiga. Mūgei pasisekimas - tai didesne dalimi dėka skautininkų ir vyrų sesių

sumanumui.

Tunto sueigoje dalyvavo Dvasios Vadas, Rajono ir Seserijos atstovai. Pilnose ir tvarkingose uniformuose išsirikavę prie Tunto ir Tautos vėliavų. Įžodžių priėmėme į savo eiles jaun.skautą Karolį Vaitiekūną ir skautą Povilą Birštoną (kuris visai neseniai atvykęs iš Lietuvos).

Vyresnių skaučių ir v.s. Rasos Statkuvienės pastangomis Tunto seserijos vienetai dabar tinkamai sutvarkyti. Vadovėmis paskirtos gabios vyr. skautės ps. Birutės Prašmutaitės globoje. Taigi dabar visi Tunto vienetai tvarkingai pasiruošę ateinančių metų vieklai, o toji veikla 50-čio sukakčiai minint turi būti atžymėta pagerbiant mirusius ir jau seno amžiaus skautų inašo ir mūsų jaunos kartos skautiško pasiryžimo įvertinimu.

Be sueigų, iškylių, stovyklų bei kitų užsienimū esame pasiryžę sutelkti jėgas Laužui-Koncertui. Jubiliejiniams metams atžymėti ir telkti lėšas ir ruoštis atstovaujanti vienetai dalyvauti Tautinėje stovykloje Lietuvoje 1998 m.

„Džiugo“ Tuntas tai gal būtų tvirčiausias jaunimo junginys Australijos lietuvių bendruomenėje. Raginkime jaunimą ir jo vadovus šį skautišką-lietuvišką darbą apsiimti ir tęsti - tai galime atlikti lankantis skautiškuose pobūviuose ar padedant vadovams įvairiuose darbuose.

Padėka Lietuvių Namų valdybai už ilgalaikį nuoširdumą ir kantrybę šelpiant mus patalpomis.

„Džiugo“ Tunto Tuntininkas
s. Povilas Kviecinskas

TERRA AUSTRALIS

(Tęsinys iš „T.A.“ Nr. 8)

19 metų angliai nesirūpino savo nuosavybe. Reikalas išnaudoti Australiją atsirado Amerikos laisvės kovų pabaigoje 1782 metais, kuomet anglams pritrūko vietos savo politiniams ir kriminaliniams nusikaltėliams talpinti, kuriuos iki šiol siūsdavo į Amerikos medvilnės plantacijas jau nuo 1619 metų, karaliaus Jokūbo I valdymo laikų.

Po ilgesnių diskusijų 1788 metais pirmas nusikaltėlių transportas su 1.000 žmonių 6 laivais kapitono Arthur Phylip vadovybėje įvažiavo į Botany įlanką. Čia prasidėjo Australijos istorija.

Australijos istorijos pradžia yra ne mažiau liūdnas ir šurpo pilnas pasakojimas kaip kiekvienas tironijos aktas, charakterizuojas žmogaus egoistiškąjį valdžios alkį jau nuo Kaino laikų.

Kaip buvo minėta, senųjų graikų taip gražiai apdainuotieji Antipodės pasirodė pasigailėjimo verti, fiziškai negražūs juodžiai. Šių laukinių bendras skaičius siekė apie 300.000. Dabar jų beliko apie 47.600, iš kurių apie 100 gyvena Viktorijoje, 1.000 New South Wales ir kiti likusieji pačioje šiaurėje. Apie 25.000 yra maisyti, dauguma New South Wales valstybėje. Kapitono Cook laikais čiabuviai buvo pasklidę po visą Australiją, neišskiriant Tasmanijos. Su baltųjų kolonistų atkeliavimu juodiesiems

bušmenams prasidėjo žiauriausias išgyvenimų dienos.

Taip vadinamieji nusikaltėlių transportai susidėdavo iš užgrūdintų chuliganų, daugkartinių žudikių ir profesionalų vagių. Daugelis tačiau buvo tų laikų kietasirdės sistemos aukos. Kad tai suprastume, reikia žinoti anų laikų papročius ir įvykius. Tai buvo didžiosios prancūzų revoliucijos laikas. Anglų aristokratija, susirūpinusi savo krašto likimu, įvedė drakoniškiausius baudimo būdus, kad krauju ir teroru numalšintų sukilusi proletariatą. Chartistams, airių nacionalistams ir skotų „kankiniams“, kurie reikalavo visuotinių balsavimo teisių, kaipo švelniausia bausmė buvo ištrėmimas 7-14 metų Australijon. Dar negailestingiau elgėsi su tais, kurie bandė koku nors būdu paliesti vadovaujantį luomą. Taip vienas 11 metų berniukas už pavogtą nosinaitę buvo pakartas. Mirties bausmė arba, jos sušvelninimo atveju, ištrėmimu į Australiją buvo priteisiama už austruų vogimą, medžiojimą be leidimo, politinę veiklą, dvikovas, skerdimą gyvulių be leidimo, kišėnvagystę, medžių gadinimą ir už prašymą pakelti atlyginimą. 1795 metais iš visų pakartųjų Londone tarp kiekvienų dvidešimt aštuoniolika buvo 21 metų amžiaus. Neturtas ir bedarbė didino nusikaltimus.

(Nukelta į 8-tą psl.)

RAJONO VADIJA

Mūsų Lietuvių Skautų Sąjungos Australijos Rajono Vadija posėdžiavo Parapijos Namuose Kensingtone kovo 4 d. Naujasis Rajono Vadas v.s. Henrikas Antanaitis pateikė darbotvarkę įvairiems darbams. Praėjusi Eukalipto Sešelyje 50 Metų Jubiliejinė Stovykla Gilwell Park (nuo Melbourne 70 klm.) ypatingai prasmingai praėjo šių metų sausio 2 iki 11 d. Programą iš anksto gerai

paruošė Stovyklos Rengimo Komitetas. Stovyklos viršininkas buvo v.s. Narcizas Ramanuskas ir turėjo labai gerą Stovyklos štabą. Stovyklautojai nuo mažųjų vilkiukų ir paukštyčių iki skautų vyčių - vyresniųjų skaučių buvo visą laiką užimti įvairiais parengimais, iškykomis, stovyklos puošimu. Bus išleistas Jubiliejinis leidinys. Kiekvienas Tuntas aprašys savo istoriją, bus ir spalvotų nuotraukų skautiškos veiklos. Numatytas naujų skautų vadų lavinimas. Iš visų mūsų Tuntų stipriausiai veikia Melbourne Džiugo Tuntas. Tautinė Stovykla sekanciais 1998 m. bus suruošta Lietuvoje ir Amerikoje vasaros metu. Aptarta ir daugiau veiklos darbų, kad mūsų Tuntų veikla visur stiprėtų jaunimą lavinant Dievo, Tėvynės ir Artimo tarnybai.

P.D.

Melbourno Skautininkai išskylauja

Skautininkų iškyla i Inverloch - prie „Erelio Lizdo“ v.s. Rasa Statkuvienė, p.s. Linas Prašmutas ir p.s. Ona Prašmutienė. Trūksta s. Birutės Prašmutaitės kuri dano nuotrauką.

Dalis Melbourno Skautininkų Ramovės narių išskylavo vasario 22-23 d.d. Statkų šeima skautininkams užleido namą Inverloch, apie 2 valandos kelionės su automašina į rytus nuo Melbourne. Miestelis ant įlankos ir netoli atvirą jūra. Iškyloje dalyvavo keturi skautininkai. Tai didesnis skaičius negu perėjais metais kai tik du skautininkai išskylavo Warrnambool. Ateityje bandysime suruošti bent vieną iškylą į metus.

Po dviejų savaitių aukštų virš 30C laisvųjų temperatūrų Melbourne, oras savaitgaliui atvėso. Nebuvo užtenkamai šilta pasimaudyti, ir šeštadienio pavakaryje lijo. Tačiau geras oras pasivaikščiojimo pagal pajūrį, prieinant prie „Erelio Lizdo“ akmenų. Vakarienei iškepėme „BBQ“. Vakare turėjome skautininkų sueigą kur diskutavome 1997 metų skautininkų sueigų planą ir „Džiugo“ Tunto Kaziuko Mūgės programą. Šiais metais, švenčiant 50 metų lietuvių skautavimą Australijoje, Tuntas nori turėti įvairių parengimų ir įjungti ne tik skautus, bet tėvus ir svečius. Skautininkai prisidės prie šių parengimų.

Sekmadienį, važiavome žuvauti prie upės. Brolis Linas išmokino seses kaip įmesti meškeres, bet gaila, kad žuvis nekibo. Buvo per vėjuotą jūroje žuvauti. Dalyvių nuomone, iškyla pavyko tik gaila, kad daugiau skautininkų nepasinaudojo proga

išvažiuoti iš miesto į gyryną orą. Per sueigas ar susitinkant bažnyčioje arba lietuvių namuose nėra laiko giliau pakalbėti apie skautiškus reikalus. Rajono Vadija šiais metais žada išleisti lietuvių skautų istorijos knygelę. Jeigu reikės, mes skautininkai prisidėsime. Taip pat, per Jubiliejinę Stovyklą buvo nutarta suruošti vadovų kursus prie kurių galėsime irigi prisidėti. Iškyloje prisiminėm ir senas stovyklas. Šiais jubiliejiniiais metais būtų labai įdomu pamatyti filmų arba video ištraukų iš senų stovyklų.

Skautininkų 1997 metų planas sekantis:

Skautininkų iškyla - vasario 22-23 d.d., Inverloch.

Džiugo Tunto Kaziuko Mūgė - kovo 2 d.

Džiugo Tunto iškyla - šeštadienį balandžio 19d. 11 val. Jells Park.

Skautininkų sueiga - antradienį 7 v.v. gegužės 27d, Parapijose Namuose.

Skautininkai verda pietus Lietuvių Namuose - sekmadienį birželio 1d. Džiugo Tunto laužas ir vakaronė - šeštadienį birželio 21d. Lietuvių Namuose.

Skautininkų sueiga - antradienį 7 v.v. liepos 29d. Parapijose Namuose.

Skautininkų sueiga - antradienį 7 v.v. spalio 21d. Parapijose Namuose.

Džiugo Tunto metinė sueiga - sekmadienį lapkričio 30d.

(Nukelta į 7-tą psl.)

IS MŪSŲ PARAPIJŲ

Melbournas

Lietuviškos pamaldos Svč. Marijos Jūrų Žvaigždės bažnyčioje sekmadieniais mums leidžiama klausyti išpažinčių nuo 10.30 val., o 11 val. šv. Mišios. Bažnyčios nuoma nustatyta mokėti kas mėnesį banko čekiu, jei tą mėnesį yra 4 sekmadieniai, tai nuoma \$400, jei kuris mėnuo turi 5 sekmadienius, tai nuoma už tą mėnesį \$500. Jei kas atneša kūdikį krikštyti, tai bažnyčios nuoma sumokėti \$50. Jei ruošiamos jungtuvės, tai bažnyčia reikia iš anksto prieš metus užsakyti ir sumokėti \$100, o porą mėnesių prieš jungtutes sumokėti jau \$400, nors mūsų lietuvių kunigas atlieka be mokesčio, bet bažnyčiai klebonas nustatė, kokias sumas jam reikia sumokėti. Dabar mums pateikė raštu pranešimą, kad šalia nuomos dar turime ir bažnyčią valyti: penktadienio popietę ar šeštadienį ankstesnį rytą išvalyti bažnyčios grindis, kad spėtų išdžiūti jungtuvėms, nes po dulkių išvalymo reikia dar ir išplauti.

Sv. Patriko katedrauj ir iš vidaus atremontuota ir prieš Velykas šv. Aliejų šventinimas per iškilmingas Arkivyskupo Mišias, kartu koncelebruojant keliems šimtams Arkivyskupijos kunigų. Siemet jos bus kovo 24 d. pirmadienį 8 val. vakare, o kunigai netoli bažnyčios salės susirenka pusę valandos anksčiau, nes turi atsinešti albas, arnotus, stulas ir rikiuojasi procesijai į katedrą ir jau 8 val. prasideda šv. Mišios. Po Mišių kunigams paruošiama lengva vakarienė, ir tada su auka galės pasiimti paruoštos bonkutės šv. Aliejus krikštams ir ligoniams.

Geelonge lietuviškos pamaldos Velykų pirmą dieną - kovo 30-tą šv. Petro ir Povilo bažnyčioje 8.30 val.

Rekolekcijos pas mus, kaip praneša iš Adelaidės kun. Juozas Petraitis MIC, jis iškviatė iš Romos Tėvų Marijonų vicegenerolą kun. Vaclovą Aliulį MIC. Balandžio 12 d. Lietuvių Namuose koncertų salėje pamokslas, 3 val., paskui pora

giesmių, pamokslas ir po jo - išpažinčių klausymas. Balandžio 13 d. sekmadienį išpažinčių klausymas Svč. Marijos Jūrų Žvaigždės bažnyčioje 10.30 val. ir 11 val. šv. Mišios, pamokslas. Po pietų nuvykstam į Geelongą Rekolekcijom šv. Petro ir Povilo bažnyčioje 4 val. pamokslas, išpažintys ir šv. Mišios.

Parapijos išlaikymui vokeliais bendra suma su paskirstymais: \$100 Jieva Sarapininė, \$50 A.Sadauskienė, prisiuntė ir „Tėviškes Aidas“ prenumeratas, - nuosirdžiai dėkoja kun. Pr. Daukyns.

A.†A. Antanas Bakaitis prisimenamas jo mirties pirmuoju pusmečiu, už jo vėlė šv. Mišias užprašė Gyvojo Rožančiaus Brolija už savo narį kovo 22 d. šeštadienį 2 val. Lietuvių Namuose Bendruomenės menėje. Antanas turėjo gražų balsą ir su žmona Elzyte dainavo Dainos Sambūryje. Parapijos chore, buvo ir Lietuvių Katalikų Federacijos pirmininkas. Džiugo Skautų Tunte vienas iš vadovų, igijo skautininko laipsnį ir Lelijos Ordiną.

Melbourno Skautininkai išskylauja

(Atkelta iš 6-to psl.)

Siais jubiliejiniais metais, Skautininkų Ramovė žada pasveikinti raštu visus buvusius mūsų vadovus skautininkus. Mes taip pat galėtumėm aplinkyti dalį vyresnių skautininkų jų namuose kurie neturi progos dalyvauti sueigose. Kas norėtų apsilankymų, prašau man pranešti adresu 2/6 Niki Crt., East Bentleigh. VIC 3165, arba namų telefonu 9579 3946.

Kviečiu visus skautininkus iš Melbourno ir Geelongo prisidėti prie Skautininkų Ramovės veiklos šiais lietuvių skautavimo Australijoje jubiliejiniais metais.

s. Birutė Prašmutaitė
Melbourno Skautininkų Ramovės pirmininkė

SYDNEJUJE

Mūsų mirusieji

(Tęsinys iš "T.A." Nr. 9)

A.†A. Algis Blazinskas
Gruodžio 16 d. 1996 m. nuos širdies priepuolio staiga mirė Algis Blazinskas. Savo laiku gyvenęs Adelaidėje. Vėliau dirbęs su tėvu Snieguotuose kalnuose, kur tragiškai žuvo Algio tėvas. Persikėlęs į Sydnejų buvo „Maisto“ mėsos produktų gamyklos dalininkas. Užsidarius šiai gamyklai Algis važinėjo nuo savu taksiu, buvo vedęs lenkaitę. Lenkai ir pasirūpino Algio laidotuviemis lapkričio 19 d. iš Ashfield Katalikų bažnyčios.

A.†A. Steponas Dabkus
Gimęs Nemaksčiu val. 1911.12.19, miręs 1996.12.27. Ligotą senatvę baigė Lietuvių Sodyboje. 1993 metais išsikvietė jaunystės dienų draugę našlę Pauliną Strazdienę, kuri jį slaugė ir

priziūrėjo iki jo gyvenimo pabaigos. Po gedulingų Mišių St. Joachim's bažnyčioje, palaikai sudeginti Rookwoodo krematoriume.

A.†A. Jonas Ozarskis
A.†A. Jonas Ozarskis 72 metų mirė nuo vėžio gruodžio 19 d. Kilęs iš Pandelio vals. Rokiškio apsk. Buvo vedęs estaite Hiliją dar Vokietijoje. Palaikai sudeginti Rookwoodo krematoriume gruodžio 24 d. Religinį patarnavimą suteikė jo vietines parapijos Revesby kun. Terry Bell.

A.†A. Margarita Žemaitienė
Lietuvių sodybos gyventoja mirusi po ilgos vėžio ligos gruodžio 24 d. Palaidota gruodžio 31 d. Sutherland kapuose šalia anksčiau mirusio vyro.

A.†A. Jonas Eismontas
Gimęs Kaune 1924.01.06 d. Savo laiku buvo žinomas kaip

DEKRETAS

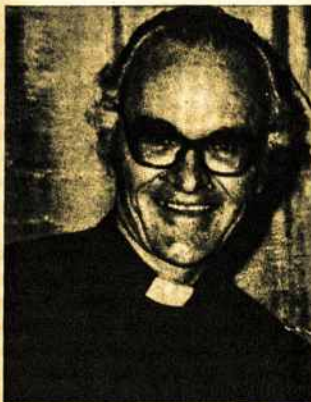
1997 m. kovo 5 d., Nr. 1232 Vilnius

Už ilgametę ir nenuilstamą veiklą Lietuvos labai apdovanoju Kęstutį Joną LYNIKA, Lietuvos Respublikos garbės konsulą Australijoje, Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino 4-ojo laipsnio ordinu.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS
ALGIRDAS BRAZAUSKAS

Kunigą Juozą Petrauską

Nuosirdžiai sveikiname, sulaukusį savo amžiaus 75 Metų Deimantini Jubiliejų kovo 18 d.

Kunigu įšventintas Melbourn 1955.07.24. Melbourno Arkivyskupijoje buvo įvairiose australų parapijose klebonu. Moka daug kalbų, tas jam padeda įvairių tautybių imigrantus jungtis į parapijas ir kalbėtis jų gimtąja kalba. Visuomet palaiko ryšį su lietuviais, prenumeruoja „Tėviškes Aidas“.

Prelatui Pranui Vaseriui mirus, porą metų dirbo ir mūsų Melbourno parapijoje. Kadą tik prašome, padeda mūsų parapijoje. Su gilia pagarba ir dėkingumu - ILGIAUSIŲ METŲ JUMS VALIO IR DIEVO PALAIMOS VISADOS!

Kun. dr. Pr. Daukyns ir
Melbourno Lietuvių Parapijos Taryba

sportininkas. Palaidotas gruodžio 28 d. 1996 Lietuvių sekcijos kapuose Rookwoode.

A.†A. Mindaugas Sumskas

Iškylus suvalkietis kilęs iš Marijampolės apsk. vėžio ligos iškankintas paliko šį pasaulį ir savo mylimą šeimą sulaukęs vos 67 metu.

Atvykęs į Australiją su pirmuoju transportu 1947 metais, dirbo Shepartone, Victorijoje, Tasmanijoje ir vėliau persikėlęs į Sydnejų su tėvais įsikūrė Condell Park, netoli Bankstowno. Tuo laiku čia veilė Bakstowno Apylinkės valdyba, nes čia buvo didžiausia lietuvių kolonija Sydnejuje.

Cia Mindaugas ir jo tėveliai aukėjo savo energiją ir pinigų organizuojant ir vėliau statant Bankstowno Lietuvių Namus, kurie vėliau susijungus su Sydnejaus Lietuvių Namais išaugo į puošniausius Lietuvių Namus visoje išeivijoje.

Į pensiją išėjo iš Woolworths bendrovės, kur buvo užėmęs aukštą pareigą šios bendrovės administracijoje. Be visuomeninių darbų Bankstowno apylinkės, Lietuvių klubo, valdybose, nuo 1978 iki 1994 m. dirbo Sydnejaus Talkos skyriuje. Po lietuviškų pamaldų, kurias Mindaugas religingai lankė, visą kitą sekmadienio popietę Mindaugas dirbo Talkoje ir taip ilgą eilę metų. Mindaugas paliko liūdinčią žmoną Dalią - Ramanauskaitę, sūnūs Aleksandra iš pirmų vedybų Tasmanijoje, Andrių, Petrą, seseri Milę Šliogerienę ir brolių Vyta su šeimomis.

Sausio 14 d. Mindaugo paldydėti į St.Joachim's bažnyčią, susirinko daugiau negu Velykų rytą. Ačiū Lietuvių bendruomenės

nariams, kurie aukėjo maldas ir atidavė velioniui Mindaugui užtarnautą pagarbą. Religines apeigas atliko kun. Povilas Martuzas, kuris nežiūrint silpnos sveikatos stengiasi aptarnauti Lietuvių tikinčiųjų bendruomenę. Velionio Mindaugo palaikai palaidoti Lietuvių sekcijos kapuose Rookwoode. Vieton Suvalkijos ažuolų pavėsio Išėkis Ramybėje Po svetingos Australijos eukapiltais.

A.†A. Juozas Griškaitis

Po ilgos ligos šią žemišką kelionę užbaigė 87 metų Juozas Griškaitis Panania priemiesčio gyventojas. Kilęs iš Lankeliškių vals. Vilkaviškio apsk. Po religinių apeigų Revesby bažnyčioje, palaikai sudeginti Rookwoodo krematoriume sausio 22 d. Liko našlė Monika, dukros Aldona, Vida, sūnūs Algis ir Juozas.

A.†A. Sigitas Daugela 1924.03.16 - 1997.01.12

Velionis Sigitas Newcastleio Lietuvių kolonijos gyventojas kilęs iš Suvalkų Kalavarijos. Savo laiku Newcastleio Lietuvių choro dalyvis ir aktyvus bendruomenės narys. Liūdi žmona Emilija ir likusi šeima.

A.†A. Juozas Maksvytis

Vasario 2 d. širdies priepuolio ištiktas staiga mirė žemaitis Juozas Maksvytis. Laidotuvės įvyko vasario 7 d. iš St. Joachim's bažnyčios. Palaikai sudeginti Rookwood krematoriume. Liūdi žmona Onute, dukros Ramute, Violeta ir sesuo Aldona Vyšniauskienė Melburne.

Amžino atilsio mūsų mirusiems!

A.Kramilius

TERRA AUSTRALIS

(Atkelta iš 6-to psl.)

Anglijos kalėjimai buvo prikimšti skolininkais ir vagimis įvairaus amžiaus. Juos reikėjo iškraustyti, ir toji vieta buvo Australija. Todėl tokių nusikaltėlių transportų sąstatas buvo margesnis už marga genį. Ten buvo berniukai ir mergaitės pradėdant 7 metais ir seniai virš 80 metų. Daugiausia buvo išvežta karalienės Viktorijos laikais, kuomet nuo 1820 iki 1850 metų į Australiją išsiųsta virš 200.000 nusikaltėlių.

Pirmieji penki savanoriškai atsirado 1793 metais. Lygiagrečiai su nusikaltėlių transportais prasidėjo žemės tyrinėjimų darbas. Žymiausieji vyrai šiame darbe buvo kapitonas Flinders, leitenantas Oxley, leitenantas John Murray, majoras Thom Mitchell, vokiečių mokslininkas ir nuotykių ieškotojas Leichhardt ir lenkų grafas Strzelecki, kuris surado ir pakrikštijo Australijos aukščiausiajį kalną Kosciuszko vardu.

Įdomu yra pažvelgti į šiuo autonomini nusikaltėlių respublikos visuomeninį gyvenimą. Jeigu šių nusikaltėlių didžioji dalis Anglijos krašte buvo visuomeninės neteisybės aukos, tai Australijoje jie išlipo jau kaip prisiekę piktadarai -

kietaširdžiai, negailestingi ir kerštingi. Transporto kapitonui buvo mokama už pakraujamųjų skaičių Anglijoje, nekreipiant dėmesio, kiek iš jų pasieks Australiją. Tai buvo gyvulių banda, kurią vežė skerdimui arba darbu. Gyvais pasilikę, ištrūkę iš vieno pragaro, pateko į antrą, nemažiau žiauresnį. Stovykloje už mažiausį nusikaltimą arba neatydumą jų juk laukė žiauri bausmė.

Tiesa ir teisingumas tomis dienomis nebuvo daili moteris su svarstyklėmis rankoje, kaip tai piešia dailininkai, bet tikra ragana su lazda abiejose rankose. Mušimas buvo kasdieninis įvykis. Ir tai buvo mušimas - net iki 1.000 rykščių... Kronistas Holt rašo: „...stovint penkiasdešimt jardų nuo nukentėjusio, kraujas, odos ir kūno gabalai taškė mano veidą, kai budeliai raižė auką savo botagais“.

Vyrai dirbo kasyklose ir tempė vežimus arklį vietoje. Moterys dirbo ūkiuose, supančiotos kaip karvės. Vyrams charakteringa bausmė buvo visą dieną vieną ir tą pati rastą kelti į kalną ir leisti žemyn...

1807 metais gimė 807 vaikai teisėtai ir 1025 neteisėtai. Mokykla ir bažnyčia buvo prieinama tiktai

VICTORIA POLICE

OPEN DAY AT THE VICTORIA POLICE ACADEMY

Victoria Police will hold their annual Open Day on Sunday, March 23, 1997 from 10 am to 4 pm at the Police Academy, Viewmount Road, Glen Waverley.

Adults and children are encouraged to take the opportunity to see the many ways the Police assist your community. Highlights will include demonstrations by the Dog Squad; demonstrations of rappelling from a Police helicopter; land and water search and rescue and mock court-case.

There will be numerous other displays, including a „Booze Bus“, the Metropolitan Fire Brigade demonstrating the „Jaws of Life“ and Intergraph Communications showing how services are co-ordinated to respond to emergency situations.

Entertainment will be provided during the day, by the Police Show Band.

Recruiting staff will also provide a series of lectures throughout the day and will be available to talk individually to those interested in becoming Police Officers.

Admission to the Open Day is free.

SYDNEJAUS LIETUVIŲ NAMUOSE

16-18 EAST TERRACE, BANKSTOWN. (TEL: 9708 1414)

KLUBO VALANDOS:

Pirmd., trečiad., 5 v.v. - 10.30 v.v.

ANTRADIENIAIS KLUBAS UZDARYTAS

Ketvirtadieniai 5 v.v. - 11.00 v.v.
Penktadieniai 5 v.v. - 12.00 v.v.
Šeštadieniai 12 val. - 1.00 v. nakties
Sekmadieniai 12 val. - 10.00 v.v.

VALGYKLA VEIKIA:

Penktadieniai 6. val. - 8.00 v. p.p.
Sekmadieniai 12.30 v. p.p. - 7 v.v.

ŠVEDIŠKAS STALAS. SMORGASBORD.

Šeštadieniai 12 val. - 2 v. p.p.
ir 6 v.v. - 8 v.v.

Seimos šventės, gimtadieniai ar kas panašaus. Kodėl ne

Lietuvių Namuose?

Kodėl nepasiteirauti?

Skambinkite 9708 1414.

vadovaujančių luomui, kurių pajamos svyravo tarp 3.000 - 40.000 anglišių svarų į metus. Pradžioje Australijoje buvo sekantis visuomeninis sąstatas: chuliganai, žudikai, kišenvagiai, patriotai, kankiniai, akademiškai išauklėti nusikaltėliai, netikę tarnautojai su pasakiškoms pajamomis, laisvi piliečiai ir kareiviai arba romo korpusas.

Kas gi buvo šis romo korpusas?

Tomis siaubo pilnomis dienomis Australija gavo dalį maisto ir pirmąsias būtinias prekes iš Anglijos. Tada čia vyko ne pinigų, bet mainų prekyba. Visas prekių laivo krovinys buvo atiduodamas armijos karininkų žinion, kurie naudodamiesi šia proga pasidarė monopolistais. Kiekvienas, kuris norėjo ką nors įsigyti, turėjo mokėti tokią kainą, kokią jie nustatė, arba pasilikti be prekių. Pinigus jie pakeisdavo romu, kaip tuomet vadindavo visus gėrimus. Jų tarpininkavimo pelnas siekė 500% iki 1000%. Romą, už kurį jie mokėjo 7/6 (septynius šilingus ir šešius penus), jie parduodavo po 8 svarus už galioną. Mažieji ūkininkai ir darbininkai buvo verčiami šį romą priimti už savo darbą ir prekes. Taip vienas ūkininkas buvo priverstas parduoti savo ūkį už 1 galioną (4.5 litrų) romo. Vienas iš šių romo korpuso karininkų John MacArthur, kuris 1790 metais turėjęs 500 svarų skolos, 1806 metais nusipirko nuosavybę, sumokėdamas už ją 20.000 svarų grynais pinigais.

Tais laikais gubernatorius buvo pilnateisis įstatymų leidejas. Pavyzdžiui gubernatorius Bligh sakė: „Pone, norite įstatymo? - Aš esu įstatymas!“

Nežiūrint to, jis sunkiai susikirto su anksčiau minėtoju MacArthur'u. Nukentėjo abudu, bet pastarasis netrukus reabilitavosi, ir pateko į istoriją kaip garbingas merino avių augintojas. Gubernatorius Bligh buvo atšauktas atgal į Angliją ir pakeistas kitu.

Ryšium su tuo ėmė gerėti kolonistų padėtis ir didėti jų prieauglis. 1800 metais buvo 5.807 gyventojai, iš jų tik tai trys savanoriai. 1821 metais savanorių skaičius jau siekia 2.804. Padėties sutvarkymas pagal tikrus įstatymus prasidėjo tik tai nuo to laiko, kai sir Thom Brisbane buvo išrinktas gubernatorium.

(Bus daugiau)

Prezidentas ragina gyventi draugiškai

Prezidentas Algirdas Brazauskas, kalbėdamas iškilmingame Vasario 16-osios - Lietuvos valstybės atkūrimo dienos - minėjime Operos ir baletų teatre, pakvietė visas šalies partijas pasirašyti santarvės aktą, „susėsti prie derybų stalo ir kartu spręsti tas sudėtingas problemas, dabar išskylančias valstybei ir mūsų žmonėms“.

Dabar, pasak šalies vadovo, dažnai tam trukdo nesutarimai, nesusikalbėjimai ar net atvira priešprieša.

„Revoliucijų laikai jau seniai praėjo. Turėtų nurimti ir tarpusavio vaidai“, - tiegė Prezidentas.

Prezidentas nvyko vizito į Uzbekistaną

Lietuvos Prezidentas Algirdas Brazauskas nvyko oficialaus vizito į Uzbekistaną. Tai pirmasis Prezidento oficialus vizitas šiemet.

Taškento oro uoste Prezidentą pasitiko Uzbekistano premjeras Utkiras, dukra Laima Mertinienė ir Lietuvos delegacija išvyko į vyriausybę „Durmeno“ rezidencija.

A. Brazauskas susitiko su Uzbekistano vadovu Islamu Karimovu. A. Brazauskas nuvežė jam dovanų gintarinę džino statulėlę.

Vizito metu pasirašyta Lietuvos ir Uzbekistano sutartis dėl teisinės pagalbos ir teisinių santykių civilinėse, šeimos ir baudžiamosiose bylose bei vyriausybių susitarimus dėl transporto ir kitų paslaugų teikimo gabenant Uzbekistano krovinius per Klaipėdos jūrų uostą, dėl keleivių ir krovininių tarptautinių vežiojimų automobiliais, dėl bendradarbiavimo geležinkelių transporto srityje.

Be oficialių susitikimų, Prezidento vadovaujama delegacija dar lankėsi Uzbekistano biržos centre, Taškento V. Čkalovo aviacijos gamybiniam susivienijime, susipažino su istorinėmis šalies vietomis.

Vizitas - Lenkijos Seimo maršalo kvietimu

Lietuvos Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis lankėsi keturių dienų vizitą Lenkijoje šios šalies Seimo maršalo J. Zycho kvietimu.

V. Landsbergis susitiko su Lenkijos prezidentu A. Kwasniewskiu, Seimo maršalu J. Zychu, Senato maršalu A. Struziku, kitais Lenkijos parlamentarais, premjero pavaduotoju M. Pietrewicziumi, užsienio reikalų ministru D. Rosati, pasakė kalbą Lenkijos Seimo posėdyje. „L.r.“

Įstatymas padės kontroliuoti gaujų veiklą

Seimui pateiktas Operatyvinės veiklos įstatymo projektas. Juo siekiama įteisinti naujus operatyvinės veiklos veiksmus, kurių pagalba operatyvinės veiklos subjektai galėtų veiksmingiau kontroliuoti nusikalstamų susivienijimų narių veiklą.

Prie jų priskiriamas įpareigojimas deklaruoti asmens ir šeimos narių turtą ir pajamas, įpareigojimas notarams ir bankams teikti informaciją apie sudarytus civilinius sandorius arba atliktas finansines operacijas.

Projektas taip pat numatomas laikinas nuosavybės teisių apribojimas. Jis gali būti sankcionuojamas ne ilgesniam kaip 30 parų laikotarpiui. Laikina apribojimas nuosavybės teises į lėšas, esančias bankų ar kitų kredito įstaigų sąskaitose, su šiomis lėšomis bus galima atlikti tik tas operacijas, kurios numatytos sankcijoje.